

Kuopion kaupunkiKuopion kaupunkiseudun
joukkoliikennelautakunta

23.01.2020

3 §

§ 3

Asianro 303/08.01.00/2020

Vilkku liikenteen kilpailukriteerit**Joukkoliikennepäällikkö Kaisu Matinniemi
Henkilökuljetusten järjestäminen**

Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta siirsi päätöksellään 23.8.2018 (§ 43) päätösvallan avoimen joukkoliikenteen hankinnoista toimivalta-alueellaan toistaiseksi Sansia Oy:lle, mutta päätti pitää itsellään päätösvallan kilpailukriteereistä.

Vuoden 2020 aikana kilpailutetaan bruttomallilla paikallisliikenteen linjat 2(talvi), 5, 6, 7, 9, 16, 19, 20, 21, 22, 23 ja 29. Tarjouskilpailuja varten tulee määritellä hankittavien liikennekokonaisuuksien lisäksi sopimusajat, liikenteisiin vaadittava kalusto varustuksineen sekä lippu- ja maksujärjestelmään (Waltti) liittyvät autolaitevaatimukset. Nämä kaikki vaikuttavat osaltaan tarjousten hintatasoon. Waltti- järjestelmä on toimivaltaisten viranomaisten yhteinen, joten siihen liittyvät vaatimukset tulevat Lippu- ja maksujärjestelmä Oy:stä.

Hankinnan alustavista suunnitelmista julkaistiin Hilma-hankintojen ilmoituskanavalla 2.12.2019 tietopyyntö, jossa liikennöitsijöiltä pyydettiin kommentteja kilpailutuksen yleisiin ehtoihin, kalustoon, rahastuslaitevaatimuksiin ja aikatauluihin liittyen.

Liikennekokonaisuudet Kilpailutettavat liikennekokonaisuudet noudattavat pääosin joukkoliikennelautakunnan 25.1.2018 hyväksymää linjastosuunnitelmaa. Kohde 3 sisältää linjat 5, 6, 7, 9, 19 sekä 23 ja kohde 4 linjat 2, 16, 20, 21, 22 sekä 29. Kohteista voi tehdä myös yhdistelmätarjouksen. Kohteessa 4 vaaditaan sähköbussseja.

Kalusto Kaluston osalta vaatimuksia asetetaan perinteisesti autotyypille, iälle, asiakaspalvelun kannalta tarpeelliselle autojen varustukselle ja Euro-päästöluokitukselle. Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta hyväksyi 29.11.2018, ja Kuopion kaupunginhallitus 10.12.2018, etenemispolun Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikenteen käyttövoiman muutokselle kohti ympäristöystävällisempää joukkoliikennettä. Etenemispolun mukaan seuraavissa kilpailutuksissa annetaan lisäpisteitä uusiutuvan dieselin käyttämisestä kilpailukohteiden liikenteissä ja edellytetään sähköautoja vuonna 2021 alkavissa liikennekokonaisuuksissa.

Joukkoliikennelautakunta hyväksyi 14.11.2019 sähköbussiliikenteen etenemispolun tarkentamisen, jonka mukaan vuonna 2021 alkavissa liikennöintikohteissa vaaditaan 9 sähköbussia. Muun kaluston osalta kohteissa annetaan lisäpisteitä linjakilometrien suhteessa, mikäli liikennöinti tapahtuu sähköbusseilla tai uusiutuvalla biodieselillä.

Vuoden 2020 kilpailutuksessa osa kalustosta vaaditaan paikkamäärältään nykyistä 2-akselisia busseja suurempina telibusseina. Telibusseilla voidaan liikennöidä ruuhkaisimmilla vuoroilla, jolloin lisäpaikkoja saadaan linjalle ilman autojen lisäystä.

Kaikkien käytettävien linja-autojen tulee täyttää vähintään Euro 6 -tason päästövaatimukset. Jälkikäteen Euro 6- luokkaan päivitettyä kalustoa ei hyväksytä. Käytettyä Euro 6-kalustoa on saatavissa hyvin, joten Euro 6-päästötaso on paikallisliikenneautojen vähimmäisvaatimuksena kohtuullinen, eikä laskisi palvelun laatua.

Kaluston yleisen toimivuuden ja matkustusmukavuuden varmistamiseksi bussien keski-ikä voi maksimissaan olla kahdeksan vuotta. Mahdollista optiota käytettäessä sähkölinja-autojen keski-ikää korotetaan, yleisistä ehdoista poiketen, optiokauden pituuden verran. Käytettävän yksittäisen linja-auton maksimi-ikä koko sopimuskauden ajan on korkeintaan 14 vuotta. Paikallisliikenteen autojen tulee olla matalalattiaisia, jotta esteettömyys tältä osin turvataan. Kalusto vaaditaan joukkoliikennelautakunnan 20.9.2018 päätöksen mukaisesti viranomaisen määrittelemässä ulkoasussa. Lisäksi autojen tulee täyttää tyyppikohtaiset vaatimukset sekä kaikille tyypeille asetetut yhteiset vaatimukset valtakunnallisten yleisvaatimusten mukaisesti (liite 1).

Sopimuskausi

Liikennekokonaisuuksien sopimuskausien tulisi olla sellaisia, että tarjouskilpailu olisi kiinnostava ja kannustaisi uusimaan kalustoa. Lisäksi sopimuskausien pituuksilla voidaan rytmittää kilpailutukset tilaajan työn kannalta järkeviin kokonaisuuksiin. Liikennöitsijät haluavat yleensä mahdollisimman pitkiä sopimusaikoja varsinkin kohteissa, joissa edellytetään kaluston uusimista. Pitkät sopimusaikat laskevat yleensä tarjoushintoja.

Koska kilpailutuksessa vaaditaan uutta kalustoa ja osittain sähköautoja, sopimuskauden pituudeksi kilpailutukseen esitetään seitsemän vuotta kolmen vuoden optiolla (7+3v), joka on vuoden pidempi kuin sähköbussiliikenteen etenemispulun tarkentamisessa esitetty sopimuspituus.

Hinnan ja kaluston laadun painoarvot arvioinnissa

Siirryttäessä vaiheittain vaihtoehtoistiin käyttövoimiin, tulisi kaluston laadun painoarvoa nostaa, koska kaluston uusiminen on merkittävä parannus ympäristölle ja suuri investointi liikennöitsijöille. Etenemispulun päivityksen mukaisesti vuoden 2020 tarjouskilpailussa käytetään arvioinnissa kokonaishinnan painoarvona 92 % ja kaluston ominaisuuksien 8 %. Lisäkalustopisteitä saa linjakilometrien mukaan maksimissaan 3 pistettä uusiutuvan biodieselin käytöstä tai 8 pistettä sähköbusseista.

Vaikutusten arviointi

Esitys on ympäristö- ja yritysvaikutuksiltaan myönteinen, koska sillä pyritään pitämään joukkoliikennepalvelun laatu korkealla tasolla sekä lisäämään vähäpäästöisen kaluston määrää.

Esitys

Esitän joukkoliikennelautakunnalle, että se hyväksyy vuoden 2020 tarjouskilpailuun:

- kilpailukohteet edellä esitetyn mukaisesti
- kaluston vähimmäispäästötasoksi Euro 6
- vaatimuksen 9 sähköbussista
- osan kaluston vaatimisen paikkamäärältään 2-akselista busseja suurempina telibusseina
- autojen maksimi keski-ikäksi 8 vuotta ja yksittäisen auton maksimi-ikäksi 14 vuotta

Kuopion kaupunkiKuopion kaupunkiseudun
joukkoliikennelautakunta

23.01.2020

3 §

- sopimusajaksi seitsemän vuotta kolmen vuoden optiolla
- kaikkien kilpailutettavaa liikennettä hoitavien autojen tulee täyttää niiden tyyppikohtaiset vaatimukset ja kaikille tyypeille asetetut yleisvaatimukset (liite 1).

Lisäksi esitän, että joukkoliikennelautakunta hyväksyy tarjouskilpailun ratkaisun arviointiin:

- hinnan painoarvo on 92 % ja kaluston laadun 8 %
- kaluston päästöluokitukseen sidottuja lisäpisteitä annetaan linjakilometrien mukaan 3 pistettä uusiutuvan biodieselin käytöstä tai 8 pistettä sähköbussista.

Liitteet

1 303/2020 Hankittavan paikallisliikenteen kalustovaatimukset liite 1

Valmistelija

Tero Myyryläinen

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 5329

Päätösehdotus

Joukkoliikennepäällikkö Kaisu Matinniemi

Lautakunta hyväksyy joukkoliikennepäällikön esityksen

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

